



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**  
Allmänna avdelningen  
Enhet 17

**DOM**  
2014-07-01  
Meddelad i  
Stockholm

Mål nr  
9280-14

**SÖKANDE**

SWECO Management AB, 556140-0283

Ombud:

Jur.kand. Christian Senyk  
Advokatfirman Gottholdson Wallin AB  
Box 7284  
102 61 Stockholm

**MOTPART**

Tillväxtverket  
Box 4044  
102 61 Stockholm

**SAKEN**

Offentlig upphandling

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 501095

Postadress  
115 76 Stockholm

Besöksadress  
Tegehuddsvägen 1

Telefon  
08-561 680 00

E-post:  
forvaltningsrattenistockholm@dom.se

Telefax  
08-561 680 01

Expeditionstid  
måndag – fredag  
08:00-16:30

**YRKANDEN M.M.**

Tillväxtverket genomför en upphandling av ramavtal för konsultstöd vid eventuell lokalförändring (Dnr 2.4.3-2014-701). Upphandlingen genomförs som förenklad upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU. Enligt tilldelningsbeslut meddelat den 15 april 2014 har Tillväxtverket beslutat att teckna avtal med annan leverantör än SWECO Management AB (SWECO).

**SWECO** ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att den får avslutas först sedan rättelse gjorts och att rättelse ska ske genom att DTZ Sweden AB:s (DTZ) anbud förkastas.

Till stöd för sin talan anför SWECO i huvudsak följande. De i upphandlingen ställda kraven är oproportionerliga och otydliga vilket strider mot LOU. På grund av Tillväxtverkets sätt att utforma anbudsunderlaget har SWECO varit tvunget att utforma sitt anbud så som nu har skett. Tillväxtverket har förkastat SWECO:s anbud på i målet angivna grunder. Detta har medfört att SWECO lidit eller kan komma att lida skada. De krav som är oproportionerliga är kraven på obegränsat ansvar, försäkring och kravet på ansvar för tredjemansskada. De krav som är otydliga är kravet på försäkring och innehållet i Fas 3. SWECO har inte av förfrågningsunderlaget kunnat förstå att bolaget själv ska bestämma beloppet i sin ansvarsförsäkring. Om innehållet i Fas 3 hade varit tydligare utformat hade SWECO inte offererat en tilläggstjänst utan tjänsten hade ingått i anbudet. DTZ:s anbud uppfyller inte alla skall-krav då bolaget inte åberopat två referensobjekt för projektledaren. Den aktuella projektledaren har utfört uppdrag för den egna arbetsgivaren och projektledarens CV gör ingen uppdelning.

**Tillväxtverket** bestrider SWECO:s yrkanden och anför i huvudsak följande. Kraven i de kommersiella villkoren är klara och tydliga och kan inte missförstås. DTZ:s anbud uppfyller skall-kraven avseende de referensuppdrag som lämnats för erbjuden projektledare. Tillväxtverket har inte efterfrågat att projektledaren ska ha varit konsult under tiden för erfarenhetens införskaffande. Av inhämtade referenser framgår att den aktuella projektledaren har arbetat som projektledare för nyetablering, flytt och omförhandling av hyreskontrakt. Tillväxtverket anser att han har fem års erfarenhet som projektledare.

### **SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

De grundläggande principer som ska efterlevas vid all offentlig upphandling är principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande. Prövningen i förvaltningsrätten utgör en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har framfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU.

För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs vidare att sökanden kan visa att han har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av att den upphandlande myndigheten brutit mot någon grundläggande princip eller bestämmelse i LOU.

I en överprövningsprocess gäller som huvudprincip att den part som gör gällande att en upphandling är felaktig, på ett klart och tydligt sätt ska ange på vilka omständigheter han grundar sin talan och att domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (RÅ 2009 ref. 69). Det är således SWECO som har att visa att Tillväxtverket har brutit mot de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU samt att bolaget har lidit eller riskerar att lida skada till följd av detta.

Tillväxtverket har förkastat SWECO:s anbud i upphandlingen på den grunden att det är orent. Enligt upphandlingens kommersiella villkor punkt 21 gällande ansvar ansvarar leverantören för direkt skada som orsakats genom fel eller försummelse av leverantören, leverantörens anställda, eventuella underleverantörer eller i övrigt av leverantören anlidade personer. Av SWECO:s anbudsbrief framgår under rubriken ansvar bland annat att för att krav på skadestånd ska kunna göras gällande måste beställaren göra gällande dessa skriftligen senast tre månader efter att skadan har upptäckts. Då SWECO:s ansvarsbegränsning om skadeståndsanspråk inom tre månader inte står i överensstämmelse med de kommersiella villkorens punkt 21 har anbudet bedömts som orent och har därför förkastats.

SWECO har i första hand yrkat att upphandlingen ska göras om och till stöd för detta sammanfattningsvis anfört att kraven på obegränsat ansvar, försäkring och kravet på ansvar för tredjemansskada är oproportionerliga och att kravet på försäkring och innehållet i Fas 3 är otydligt.

För att det ska bli aktuellt med ett ingripande krävs emellertid att SWECO har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av detta. Då SWECO:s anbud förkastats bland annat på grund av att ansvarsbegränsningen om skadeståndsanspråk inom tre månader inte står i överensstämmelse med de kommersiella villkorens punkt 21 och det inte visats att detta beror på oproportionerlighet eller otydlighet så finner förvaltningsrätten att SWECO, även om det i övrigt skulle finnas oproportionerliga och otydliga krav, inte har lidit skada eller kan komma att lida skada på grund av detta.

SWECO har i andra hand yrkat att upphandlingen får avslutas först sedan rättelse gjorts och att rättelse ska ske genom att DTZ:s anbud förkastas då detta inte uppfyller alla skall-krav i punkt 2.6.2 gällande projektledarens kompetens.

En av huvudprinciperna enligt LOU är att anbud som inte uppfyller samtliga i förfrågningsunderlaget obligatoriska krav inte ska beaktas vid utvärderingen. De så kallade skall-kraven som anges i förfrågningsunderlaget måste således vara uppfyllda för att den upphandlande myndigheten ska kunna utvärdera anbudet. Så länge bestämmelserna i LOU och tillämpliga grundläggande principer beaktas, är en upphandlande myndighet normalt oförhindrad att själv bestämma om och hur anbudsgivaren i sitt anbud ska visa att aktuella skall-krav är uppfyllda. Frågan är om Tillväxtverket brutit mot bestämmelserna i LOU eller tillämpliga grundläggande principer genom att beakta DTZ:s anbud vid utvärderingen.

Av förfrågningsunderlagets punkt 2.6.2 gällande projektledarens kompetens ska den erbjudna projektledaren ha en gedigen kompetens och erfarenhet inom området samt erfarenhet och minst fem år som projektledare. För att styrka denna kompetens och erfarenhet ska till anbudet bifogas två referensuppdrag.

DTZ har i en bilaga till bolagets anbud angivit två referensuppdrag. Enligt förvaltningsrätten kan inte det aktuella skall-kravet förstås som att det är bifogandet av referensuppdragen utan istället referenserna som ska styrka kompetens och erfarenhet inom området samt erfarenhet om minst fem år som projektledare. Enligt förvaltningsrätten är det vidare inte visat att de två angivna referensuppdragen egentligen endast är ett referensuppdrag. Av utredningen i målet framgår vidare att Tillväxtverket, i enlighet med vad som anges i förfrågningsunderlaget, kontaktat aktuella referenser och bedömt att den erbjudna projektledaren uppfyller ställda krav på kompetens och erfarenhet och därför har bedömt att DTZ:s anbud uppfyller de aktuella skall-kraven. Förvaltningsrätten konstaterar att det inte har ställts något krav på att detta ska vara en erfarenhet som konsult eller att referensuppdragen ska vara vunna genom upphandling. Huruvida den erbjudna konsulten inte utfört de åberopade uppdragen som konsult samt huruvida

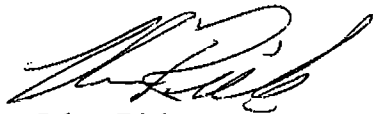
referensuppdragen är vunna genom upphandling saknar därför relevans vid bedömningen om de aktuella skall-kraven är uppfyllda. Förvaltningsrätten finner det sammanfattningsvis inte visat att Tillväxtverket, genom att beakta DTZ:s anbud, brutit mot bestämmelserna i LOU eller tillämpliga grundläggande principer. Vad SWECO åberopat om vad som framgår av den erbjudna konsultens CV ändrar inte den bedömningen.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att det saknas skäl att besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. Ansökan om överprövning ska därmed avslås.

---

#### HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).



Johan Rick

Förvaltningsrättsfiskal

Johannes Dahlman har föredragit målet.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

**Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

**Skrivelsen med överklagande ska innehålla**

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.